



Przyglądali się nocnym manewrom statków w „szkole kapitanów”

data aktualizacji: 2017.08.22



Taka atrakcja nie zdarza się na co dzień. Ponad 60 osób miało możliwość obserwowania nocnych manewrów statków w słynnej „szkole kapitanów” nad jeziorem Silm w Kamionce koło Iławy. I gdyby nie względy organizacyjne liczba ta byłaby dużo wyższa, bo chętnych było kilka razy więcej.

Dostęp do Badawczo-Szkoleniowego Ośrodka Manewrowania Statkami, w którym szkoli się kapitanów żeglugi wielkiej, jest na co dzień dla osób z zewnątrz niemożliwy. Wyjątek uczyniono dla uczestników spotkania zorganizowanego przez Port Śródlądowy w Iławie, Stowarzyszenie Miłośników Kanału Elbląskiego „Navicula” i Fundację Bezpieczeństwa Żeglugi i Ochrony Środowiska. Odbyło się ono 19 sierpnia i było podzielone na dwie części – pierwsza odbyła się w sali konferencyjnej portu przy ulicy Chodkiewicza, druga przy „szkole kapitanów”.

Podczas spotkania w porcie uczestnicy mieli okazję wysłuchać wykładu prof. Lecha Kobylińskiego, współtwórcy „szkoły kapitanów”, o historii ośrodka. Była to też okazja, by obejrzeć film „Gdzie tankowce po lesie pływają?”, przygotowany przez Stowarzyszenie Miłośników Kanału Elbląskiego „Navicula”. To jedna z kilku filmowych produkcji o szlaku Kanału Elbląskiego, przygotowana przez

stowarzyszenie, które swoją siedzibę ma... w Łodzi.

Jak się okazuje, wszystko zaczęło się 60 lat temu od katastrofy zbiornikowca. W 1967 roku u wybrzeży Bretanii rozbił się wypełniony ropą supertankowiec Torrey Canyon. Katastrofa ta na wiele lat zanieczyściła plaże Kornwalii i Normandii. Spowodowała też zaostrezenie przepisów dotyczących ruchu tankowców. Przede wszystkim jednak zwróciła uwagę na konieczność odpowiedniego szkolenia kapitanów. Już rok później w Port Revel w pobliżu Grenoble we Francji utworzono specjalny ośrodek, mający szkolić kapitanów zbiornikowców na modelach załogowych, co miało podnieść kwalifikacje kapitanów i nauczyć ich manewrowania w niebezpiecznych sytuacjach.

W 1974 roku, w związku z wprowadzeniem do eksploatacji pod polską banderą sześciu zbiornikowców, na szkolenie do Francji udali się polscy kapitanowie, którzy po powrocie do Polski podzielili się wrażeniami i spostrzeżeniami z prof. Wojciechem Orszulakiem z Wyższej Szkoły Morskiej (dzisiejszej Akademii Morskiej) w Gdyni. Z uwagi na wysokie koszty szkolenia we Francji (w 1974 roku przeszkolenie jednego kapitana kosztowało aż 10 tysięcy dolarów) pojawiła się koncepcja, by podobne kursy organizować w Polsce. Potrzebowano jedynie miejsca. Wybór, po konsultacji z prof. Lechem Kobylińskim, padł na okolice Iławy, gdzie już wtedy funkcjonował Ośrodek Doświadczalny Katedry Teorii Okrętów Politechniki Gdańskiej, a na Jezioraku wykonywano badania modelowe różnego typu statków, między innymi wodolotów, poduszkowców i konstrukcji z nowatorskimi napędami.

Decyzję o lokalizacji ośrodka nad jeziorem Silm podjęto w 1974 roku. Rok później naszkicowano pierwsze plany, zakładające budowę infrastruktury bazy szkoleniowej w okolicy wczesnośredniowiecznego grodziska na północno-zachodnim krańcu akwenu, wraz z kanałami i śluzami, które połączyłyby jezioro Silm z Jeziorakiem i Jeziorem Szymbarskim, przy którym dodatkowo miał powstać specjalny basen płytkowodny. Budowę ośrodka pod Iławą miała wesprzeć ONZ, jednak mimo dwóch wizyt w Iławie sekretarza generalnego Międzynarodowej Organizacji Morskiej, zajmującej się bezpieczeństwem na morzu, wsparcie z zagranicy ostatecznie nie przyszło.

W tej sytuacji naukowcy z Politechniki Gdańskiej i Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni podjęli decyzję o zorganizowaniu szkoleń dla niewielkiej grupy polskich kapitanów w oparciu o infrastrukturę ośrodka doświadczalnego nad Jeziorakiem. To wtedy powstała Warta – pierwszy model statku, na którym prowadzono szkolenia. Dopiero później powstały słynne modele Gdynia i Szczecin.

Po 10 latach prof. Lech Kobyliński powrócił do koncepcji budowy ośrodka nad jeziorem Silm. Na realizację inwestycji pozyskano wsparcie z Centralnego Programu Badawczo-Rozwojowego. Od 1990 roku to tam na modelach w skali 1:24 prowadzone są szkolenia kapitanów. W ciągu 27 lat pod Iławą przeszkolono ponad 5 tysięcy kursantów z kilkudziesięciu krajów. Ich liczba rośnie z miesiąca na miesiąc.

Podiławski ośrodek – jeden z trzech tego typu na świecie – cieszy się dziś ogromną renomą. Szkołą tu wybitni nawigatorzy, kapitanowie i konstruktorzy o międzynarodowym autorytecie. To tu zlokalizowano makiety portów z różnymi konfiguracjami portowych wejść, różnymi głębokościami, śluzami, dokami, torami krzywoliniowymi, kanałami, a nawet rzekami, na których przyszli i obecni kapitanowie doszkalają się, pływając na naszpikowanych nowoczesnymi urządzeniami modelach. Odbycie kilkudniowego kursu pod Iławą kosztuje w tej chwili ponad 6 tysięcy dolarów. Zdaniem wielu osób Iława w sferach żeglugowych wielu rejonów świata jest dziś jednym z najbardziej rozpoznawalnych polskich miast.

Szkolenia kapitanów na wodzie odbywają się nie tylko za dnia, ale też nocą. Ośrodek oświetlają wtedy światła nawigacyjne, które tworzą niezwykłą atmosferę, imitując prawdziwy port.

19 sierpnia, dzięki uprzejmości prof. Lecha Kobylińskiego i władz Fundacji Bezpieczeństwa Żeglugi i Ochrony Środowiska, która zarządza „szkołą kapitanów”, uczestnicy spotkania zorganizowanego przez Port Śródlądowy w Iławie oraz Stowarzyszenie Miłośników Kanału Elbląskiego „Navicula” mieli okazję obserwować nocne manewry modeli statków. Wykonywane manewry komentował na bieżąco prof. Lech Kobyliński, którzy przez cały czas towarzyszył grupie słuchaczy. Całość wywarła na uczestnikach wydarzenia ogromne wrażenie.

„Nocna obserwacja manewrów statków” to kolejne wydarzenie edukacyjne, organizowane bądź współorganizowane przez port, które odbyło się w tym roku. Na wrzesień – tym razem we współpracy z Nadleśnictwem Iława i Zespołem Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich – zaplanowano kolejne aktywności. Będą to wyprawy terenowe po Parku Krajobrazowym Pojezierza Iławskiego, połączone z wykładami i prelekcjami o Jezioraku i okolicach.

Informacje na ten temat pojawiać się będą na stronie internetowej www.port-ilawa.pl.

Źródło: <https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/52228-przygladali-sie-nocnym-manewrom-statkow-w-szkole-kapitanow>